



International Science Group

ISG-KONF.COM

VI

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE**

**"MULTIDISCIPLINARY SCIENTIFIC NOTES. THEORY,
HISTORY AND PRACTICE"**

**Edmonton, Canada
November 01 - 04, 2022**

ISBN 979-8-88796-806-3

DOI 10.46299/ISG.2022.2.6

**MULTIDISCIPLINARY SCIENTIFIC
NOTES. THEORY, HISTORY AND
PRACTICE**

Proceedings of the VI International Scientific and Practical Conference

Edmonton, Canada
November 01 – 04, 2022

UDC 01.1

The 6th International scientific and practical conference “Multidisciplinary scientific notes. Theory, history and practice” (November 01 – 04, 2022) Edmonton, Canada. International Science Group. 2022. 712 p.

ISBN – 979-8-88796-806-3

DOI – 10.46299/ISG.2022.2.6

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaiivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ

Salmanov Oleksii

кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства
факультету №1
Харківського національного університету внутрішніх справ

Topchii Andrii

курсант навчальної групи Ф1-401 факультету №1
Харківського національного університету внутрішніх справ

24 лютого 2022 року перші полонені почали потрапляти до полону, а вже 26 лютого з ним почали працювати правоохоронні органи. Успіх допиту залежить від багатьох факторів, однак розглянемо такі важливі складові підготовки до проведення допиту, як технічна підготовка до проведення допиту, психологічне налаштування та керування часом.

Технічна підготовка до проведення допиту військовополоненого в першу чергу полягає у визначенні місця проведення цієї процесуальної дії, це може бути як правило камера слідчого ізолятора чи інше місце утримання військовополоненого. Особа, яка буде проводити цю слідчу (розшукову) дію має, в першу чергу, забезпечити наявність всіх необхідних технічних засобів для фіксації прямо на місці проведення допиту. Підготувати заздалегідь відеокамеру, інші звуко- відео- записуючі пристрої, штатив, карти пам'яті мікро-sd, подовжувач тощо. Під час попередньої підготовки до допиту військовополоненого потрібно попередньо усвідомити всю картину подій, яка відбувалася із військовополоненим, як під час повномасштабного вторгнення на територію України, так і до цього. Для цього доцільно буде ознайомитися із матеріалами його особової справи як військовополоненого, а також можливо із попередніми допитами які до цього проводилися із даною особою. Усвідомити усю картину подій, яка відбувалася із військовополоненим, з'ясувати у нього із якого часу він почав підготовку до наступальних дій на територію України й що саме він робив на передодні вторгнення 24 лютого 2022 року. Потім важливо буде дізнатися ту картину подій, яка відбувалася із ним уже під час вторгнення на територію України, цей етап є необхідним та важливим для формування загальної картини допиту.

Щодо планування допиту військовополоненого потрібно чітко та конкретно формувати питання, які будемо задавати військовополоненому, потрібно усвідомити які саме відповіді можливо отримати на ці запитання. Так рядовий збройних сил рф навряд розкаже про плани генерального штабу збройних сил рф щодо планування та нападу на територію України. Питання мають бути конкретними, чіткими, логічними відповідно до кожного суб'єкту допиту.

Наступний етап підготовки до допиту військовополоненого це розв'язання питання щодо необхідності залучення спеціаліста. В такому випадку ним може бути перекладач відповідно до ч. 12 ст. 615 КПК України, передбачено умова за якої прокурор, слідчий або дізнавач може самостійно без залучення спеціаліста-перекладача проводити допит підозрюваного, а саме у випадку коли немає технічної можливості залучити такого спеціаліста у момент проведення процесуальної дії, а також коли особа, яка проводитиме допит на належному рівні володіє мовою, яка є рідною або із якою достатньо обізнаний суб'єкт допиту [1].

Наступним питанням при проведенні допиту військовополоненого це чи необхідні спеціальні знання у випадку допиту офіцера збройних сил рф, а саме особи для якої війна є фахом, потрібно розуміти, що необхідно залучити відповідного спеціаліста зі Збройних сил України. Це стосується під час проведення допиту офіцера артилериста, пілота, розвідника, оскільки в таких випадках може виникнути необхідність у фаховій консультації відповідних осіб, у такому разі необхідно знайти та залучити військового спеціаліста зі складу ЗСУ належного та відповідного за рівнем, фахом та навичками, подбати про його безпеку та винести постанову про залучення такого спеціаліста із засобами маскування або із легендуванням його особи, важливо пам'ятати, що такі спеціалісти не завжди можуть бути публічними, оскільки виконують бойові завдання у зоні проведення бойових дій.

Щодо питання психологічного налаштування дуже важливо під час допиту бути спокійним та зберігати «холодний розум», немає бути ніякого прояву агресії та зверхності. Важливо пам'ятати, що ми цивілізовані європейці та усвідомлюємо при допиті військовополоненого, що потрібно керуватися правилами поведження із військовополоненими, які закріплені у Женевській конвенції про поведження з військовополоненими [2].

Також важливо слідкувати за часом під час допиту, оскільки його буде категорично мало. Влада зацікавлена поверненням власних військовополонених, тому постійно відбуваються обміни, тому буде досить мало часу для відпрацювання. Потрібно спланувати проведення допиту у максимально стислі часові межі для того, щоб військовополонений офіцер ЗСУ мав шанси як найшвидше повернутися на територію України.

Підсумовуючи викладене, можемо зазначити, що від підготовки до допиту залежить успіх його проведення, а також якість отриманих в ході проведення цієї процесуальної дії показань. Під час досудового розслідування воєнних злочинів показання військовополонених є одним із найважливіших джерел доказів, а також джерелом цінної інформації, яка надалі знадобиться для притягнення до кримінальної відповідальності всіх воєнних злочинців під час розгляду справ у Міжнародному кримінальному суді.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України// Відомості Верховної Ради України: кодекс від 13.04.2012, редакція від 14.05.2021. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 21.10.2022).

2. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими (укр/рос) // Офіційний вісник України від 21.08.2010 — 2010 р., № 62, стор. 132, стаття 2179, код акта 52370/2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_153 (дата звернення: 21.10.2022).